

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Budžeta Općine je sadržan u članovima 7. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) i članu 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj:49/06).

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine definisano je da Općinsko vijeće donosi budžet prije početka budžetske godine, a budžetska godina je definisana kao razdoblje koje se poklapa sa kalendarskom godinom.

Zakonom o principima lokalne samouprave definisano je da Vijeće u okviru svojih nadležnosti usvaja budžet i izvještaj o izvršenju budžeta jedinice lokalne samouprave.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Nakon prihvatanja nacrt Budžeta Općine za 2019. godinu provedena je javna rasprava u okviru koje su prikupljene i obrađene primjedbe i prijedlozi učesnika, o čemu je sačinjen poseban Izvještaj. Po okončanju javne rasprave izvršena je izrada konačnog prijedloga budžeta sa izmjenama koje su proizašle iz provedene javne rasprave, dodatnih informacija po pitanju realizacije projekata u tekućoj godini i planiranih projekata za narednu godinu, te novonastalih okolnosti koje imaju utjecaj na Budžet.

Osnovni pokazatelji po pitanju visine planiranih sredstava su slijedeći:

- Ukupan budžet za 2019. godinu iznosi **19.475.000 KM**, što je u odnosu na Nacrt budžeta za 2019. godinu više za **835.000 KM**.
- Planirano kreditno zaduženje za 2019. godinu iznosi **1.900.000,00 KM**.
- Planirani akumulirani suficit za 2019. godinu (prijenos viška prihoda nad rashodima iz 2018. godine) iznosi **1.660.000,00 KM**, što je manje od Budžeta za 2018. godinu za **587.000,00 KM**.
- Bez kreditnog zaduženja i prenesenih sredstava budžet iznosi **15.915.000,00 KM**, što je više od Budžeta za 2018. godinu za **587.000,00 KM**.

Budući da su osnovna obrazloženja vezana za izradu budžeta za 2019. godinu iznesena u okviru Nacrta u ovom dokumentu su obrazložene samo izmjene koje su nastale u izradi prijedloga budžeta.

U okviru **prihoda i primitaka** budžeta za 2019. godinu, u odnosu na procjenu koja je načinjena u Nacrtu izvršene su slijedeće izmjene:

1. Stavka "Porez na imovinu" je uvećana za 10.000 KM zbog kontinuiranog rasta ove vrste prihoda uvećanjem osnovice za oporezivanje i uvećanim aktivnostima Poreske ispostave Tešanj na pravilnom evidentiranju obveznika uplate poreza.
2. Stavke "Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji za puteve (dio za općine)" i "Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta u Federaciji BiH (dio za općine)" sa uvećanjem od ukupno 15.000 KM zbog uvećanja ove vrste prihoda na nivou Federacije BiH.

3. Stavka "Općinske komunalne takse-takse na firmu" je uvećana za 10.000 KM zbog povećanja broja obveznika i poboljšanja naplate ove vrste prihoda od strane Porezne ispostave Tešanj.

4. Stavka "Prihodi od naknade za korištenje građevinskog zemljišta" je umanjena za 130.000 KM zbog potrebe gašenja ove vrste prihoda i njene zamjene novom vrstom prihoda "Prihodi od komunalne naknade". Nova vrsta prihoda je projicirana na 200.000 KM.

5. Stavka "Naknada za tehnički prijem građevina i legalizaciju" je umanjena za 10.000 KM čime je planirani iznos postavljen na nivo iz tekuće godine, a na bazi revidirane procjene ostvarenja u tekućoj godini.

6. Stavke "Naknade za upotrebu cesta za vozila pravnih lica", "Naknade za upotrebu cesta za vozila građana" je uvećana za 15.000,00 KM i "Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća" su uvećane za 5.000, 15.000 i 10.000 KM. Na ovaj način stavke su postavljene na nivo iz tekuće godine, a na bazi revidirane procjene ostvarenja u tekućoj godini.

7. Stavka "Prihodi od pružanja usluga PVJ" je uvećana za 5.000 KM zbog ponovnog uvećanja obima pružanja usluga PVJ.

8. Stavka "Ostali neporezni prihodi" je umanjena za 10.000 KM zbog umanjenja prihoda Općine koji se ne mogu razvrstati u ostale grupe prihoda.

9. Stavka "Sredstva Fonda za zaštitu okoliša FBiH za projekt prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda i druge projekte" je uvećana za 220.000 KM zbog prijenosa dijela sredstava iz 2018. godine za finansiranje projekata odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda. Iz istog razloga je uvećana i stavka "Sredstva vodnih naknada" u visini od 100.000 KM.

Učešće mjesnih zajednica, građana i pravnih lica u finansiranju projekata

10. Stavka "Učešće mjesnih zajednica, građana i pravnih lica u finansiranju projekata" je uvećana za 100.000 KM, zbog obezbjeđenja potpisa ugovora za vodovod Raduša preko 200 budućih korisnika usluga.

11. Stavka " Namjenska sredstva za gradnju skladišta civilne zaštite" je ponovo uključena u budžet sa 125.000 KM zbog prijenosa sredstava za realizaciju u 2019. godini. Razlog tome je potreba akumuliranja sredstava da bi se zaokružila finansijska konstrukcija za gradnji skladišta u cijelosti.

12. Stavka "Primljeni kapitalni grantovi viših nivoa vlasti, fondova i drugih izvora", za razliku od ino-grantova, uvećana su za dodatnih 200.000 KM zbog očekivanog većeg učešća Kantona u projektu nastavka gradnje 4 školske sale u 2018. godini.

13. "Prenesena sredstva iz prethodne godine" su uvećana za 170.000 KM, tako da sada iznose 1.660.000 KM. Razlog tome je nova procjene ostvarenja budžeta za 2018. godinu. Uvećanje je planirano na stavci "Prenesena namjenska sredstva Fonda za vatrogastvo i posebne naknade na plate". Ono iznosi dodatnih 390.000 KM i vezano je za obavezu prijenosa neutrošenog dijela namjenskih sredstava koja su sada akumulirana za realizaciju u 2019. godini. S druge strane umanjena je stavka "Prenesena sredstva iz prethodne godine – neraspoređeni dio" za 220.000 KM, tako da ona prema novoj procjeni iznosi 50.000 KM.

Preostale stavke prihoda, primitaka i finansiranja su ostale nepromijenjene.

Rashodi i izdaci budžeta Općine za 2019. godinu, na osnovu provedene javne rasprave sa dostavljenim primjedbama i prijedlozima za izmjene, te na osnovu izmjena izvršenih na prihodovnoj strani Budžeta, korigovani su u pojedinačnim stavkama. Pregled korekcija dat je u narednom dijelu obrazloženja.

U okviru podgrupe "Sredstva za plate i naknade" izvršeno je uvećanje stavke za plate od 20.000 KM i pripadajućih doprinosa od 2.000 KM za potrebe ponovne uspostave pravne pomoći u Općini Tešanj,

upošljavanjem jednog pravnika. Ovaj zahtjev je istican sa više strana, te je analizom potreba lokalne zajednice konstatovano da je isti opravdan.

U okviru grupe "Sredstva za materijal, energiju i usluge" izvršeno je uvećanje od ukupno 66.000 KM, a ono se odnosi na slijedeće stavke:

1. Stavka "Ugovori o djelu (neto iznos)" je uvećana za 10.000 KM zbog potrebe angažovanja većeg broja lica na poslovima koji su vezani za niz projekata koje Općina implementira i od kojih ima višestruke koristi, a koji se ne mogu rješavati u okviru postojeće strukture uposlenika Općine.
2. Stavka "Rad općinskih komisija (neto iznos)" je uvećana za dodatne 3.000 KM.
3. Stavka "Naknade vijećnicima (neto iznos)" je uvećana za 17.000 KM.
4. Stavka "Porez i doprinosi po ugovorima o djelu i ostalim angažmanima fizičkih lica" je uvećana za 6.000 KM za obaveze koje nastaju izmjenama na prethodne tri stavke.
5. Stavka "Ostale komunalne usluge - sanacija javne rasvjete, ukrasne rasvjete i svjetlećih znakova" je uvećana za 10.000 KM. Radi se o tome da su postavljanjem led svjetiljki troškovi održavanja umanjeni, ali su ukupna sredstva na zahtjev mjesnih zajednica uvećana za potrebe obezbjeđenja osnove za provođenje djelimične sanacije rasvjete i izvan urbanih zona.
6. Stavka "Zimsko održavanje puteva prema usvojenom Programu (mreža lokalnih puteva Općine) putem mjesnih zajednica prema pojedinačnim sporazumima" uvećana je za dodatnih 10.000 KM, tako da ukupno uvećanje u odnosu na tekuću godinu iznosi 22.000 KM, odnosno 14%. Uvećanje je izvršeno na zahtjev mjesnih zajednica u javnoj raspravi.
7. Stavka "Interventne i preventivne mjere - otklanjanje posljedica poplava i sprečavanje nastanka novih šteta" je uvećana za 50.000 KM zbog planiranog utroška namjenskih sredstava u prevenciji i sanaciji klizišta, riječnih korita i slično. Utrošak cjelokupne stavke se vrši na temelju programa Službe civilne zaštite.

Pored navedenih uvećanja jedna stavka je na zahtjev Službe za finansije, privredu, komunalne i inspeksijske poslove umanjena. Radi se o stavci "Komunalno uređenje (program komunalne higijene, uređenje javnih površina, ukrašavanje javnih objekata, parkova i ulica za vrijeme praznika, numeracija objekata, uklanjanje divljih deponija i dr.)" od 40.000 KM. Umanjenje je izvršeno izdvajanjem projekata uređenja fasada i zbrinjavanja pasa lualica na zasebnu stavku u okviru grant sredstava.

U okviru grupe "Tekući grantovi (transferi), kamate i sredstva rezervi" izvršeno je uvećanje stavki od ukupno 145.000 KM, a ona se odnose na slijedeće stavke:

1. Stavka "Grantovi mjesnim zajednicama za redovnu djelatnost i knjigovodstvene usluge" je uvećana za dodatnih 10.000,00 KM prihvatanjem prijedloga više učesnika javne rasprave koji su iskazali uvećane potrebe mjesnih zajednica i potrebu rješavanja radnih statusa pojedinih lica angažovanih u istim, uvažavajući specifičnosti pojedinačnih mjesnih zajednica, uključujući potrebe funkcionisanja Društvenog centra.
2. Stavka "Stimulativne demografske mjere porodiljama (III, IV i više djece) i mjere podrška bračnim parovima za vanmateričnu oplodnju" je razdvojena na dva segmenta uz uvećanje. Razdvajanje je izvršeno zbog lakšeg praćenja i realizacije ova dva odvojena programa.
3. Stavka "Sredstva za dobrovoljne davaoce krvi" su uvećane za 5.000 KM uz potrebu unapređenja ovog vida podrške. Uvećanje je načinjeno na zahtjev Crvenog križa Tešanj, a realizacija sredstava će se vršiti prema prijedlogu i programu koji će sačiniti Crveni križ Tešanj.

4. Stavka "Grantovi za rad sportskih klubova i društava" je uvećana za 30.000,00 KM na zahtjev više učesnika javne rasprave, a zbog uvećanih potreba takmičarskih programa klubova. Na ovaj način segment sporta je ostvario najveći rast od svih grupa grantova, posebno kad se u obzir uzme i formiranje nove stavke "Grantovi za razvoj sportske infrastrukture koja je na brizi sportskih kolektiva" u visini od 20.000 KM. Ukupna sredstva za sportske klubove u odnosu na rebalansirani Budžet za 2018. godinu uvećana su za blizu 25%, odnosno za 80.000,00 KM.

5. Stavka "Grantovi za rad udruženja od posebnog značaja za općinu Tešanj" je uvećana za 3.000,00 KM. Na ovaj način je stvoren prostor za revidiranje Odluke o udruženjima od posebnog značaja.

6. Stavka "Grantovi ostalim udruženjima građana za realizaciju projekata" je uvećana za 9.000,00 KM. Na zahtjev više učesnika javne rasprave uvećana su sredstva za projekte koji će se finansirati putem javnog poziva prema kandidovanih projekata svih udruženja sa teritorije Općine.

7. Na novoformiranoj stavci unutar grupe "Grantovi podrške privredi i ostalo" je izvršeno proširenje programa i promijenjen naziv stavke u "Grantovi za komunalne potrebe (uređenje fasada, zbrinjavanje pasa lualica i drugo)" Sredstva su uvećana za 30.000 KM, na zahtjev nadležne općinske Službe uz dodatak programa zbrinjavanja pasa lualica i druge komunalne potrebe Općine.

8. Stavka "Povrat poreza, izvršenja po presudama, prinudna izvršenja i sporazumna rješenja i otpis" je uvećana za 10.000,00 KM zbog uvećanih zahtjeva povrata poreza na dohodak u redovnoj proceduri po konačnim poreznim prijavama obveznika i drugih potreba Organa uprave.

U okviru kapitalnog dijela budžeta načinjene su najveće izmjene. Ukupno uvećanje ove grupe iznosi 582.000 KM, a izmjene su napravljene na slijedećim stavkama:

1. Formirana je nova stavka "Rekonstrukcija raskrsnice Jelah" u visini od 200.000,00 KM. Riječ je o sredstvima koja su obezbjeđena od Vijeća ministara BiH u 2018. godini i već uplaćena općini Tešanj. Projekat treba da vodi nadležna institucija (JP Ceste FBiH – bivša direkcija) i obezbijedi razliku potrebnih sredstava. Ova sredstva su prvobitno bila uključena u stavku "Podrška projektima i utrošak sredstava kapitalnih grantova viših nivoa vlasti i drugih izvora". Izdvajanje je izvršeno zbog visine ulaganja i vidljivosti projekta za kandidovanje istog prema višim nivoima vlasti.

2. Tri stavke vezane za namjenske sredstva civilne zaštite: "Opremanje civilne zaštite, jedinica i službi iz sredstava posebne naknade", "Izgradnja objekta skladišta CZ" i "Opremanje vatrogasne jedinice iz sredstava Fonda za vatrogastvo i budžeta" su uvećane u skladu sa zahtjevom Službe civilne zaštite. Ukupno uvećanje iznosi 465.000 KM. Radi se o namjenskim sredstvima koja su uvećano prenesena iz 2018. godine. Ukupan prijenos ovih sredstava iznosi 810.000 KM i ista se moraju rasporediti na zakonski definisane namjene, kako je to i predviđeno u ovom prijedlogu budžeta.

3. Stavka "Uređenje rasvjete u urbanim zonama Općine – zamjena postojećih svjetiljki LED rasvjetnim tijelima i dogradnja dijela rasvjete (plan zona Bukva-Tešanj, Tešanjka i Kraševo – dio pored magistralne ceste)" je uvećana za 10.000 KM zbog uključivanja dijela vezanog za zonu Kraševa uz Magistralni put.

4. Stavka "Eksproprijacija i otkup zemljišta" je umanjena za 50.000 KM zbog planirane dinamike otkupa zemljišta za realizaciju projekata u narednim godinama. Sredstva će se rasporediti na više budžetskih godina.

5. Stavka "Izrada prostorno planske i druge projektne dokumentacije" je uvećana za dodatnih 10.000 KM zbog niza potreba koje su iskazane u javnoj raspravi. Pored toga uvećana je i u nazivu proširena stavka "Izrada projektne dokumentacije Sportska dvorana Jelah i studijsko-tehničke dokumentacije i druge potrebe projekata javno-privatnog partnerstva" tako da ona sada iznosi 50.000 KM zbog uključivanja planiranog projektovanja sportske dvorane u Jelahu na zahtjev Mjesne zajednice Jelah.

6. Stavka "Vodosnabdijevanje" je uvećana za 160.000,00 KM za sredstva koja su više planirana na prihodovnoj strani. Radi se o uvećanju učešća građana u finansiranju i sredstava Fonda za zaštitu okoliša prema aplikaciji koja je upućena krajem ove godine. Više informacija o konkretnim projektima u ovoj oblasti Općinsko vijeće će imati kod usvajanja Plan kapitalnih ulaganja.

7. Posljednja izmjena u ovoj grupi rashoda-izdataka se odnosi na grantove javnim ustanovama i preduzećima koja su sada raspoređena na pojedinačne korisnike kao i ranijih godina sa dodatkom stavke "Nabavka vozila za crveni križ Tešanj" od 7.000 KM. Ova stavka je uvrštena u prijedlog budžeta na zahtjev Crvenog križa za pomoć u zamjeni postojećeg vozila.

Pored navedenog u okviru grupe "Povrat sredstava finansiranja" uvećana je stavka "Rezervisana sredstva za garancije date D.D. Toplana Tešanj" za 20.000 KM. Radi se o tome da ovo Preduzeće nije uvršteno u gore navedene grantove, nego je, prema ranijem modelu davanja garancije za podizanje kredita za gradnju infrastrukture, ostavljen prostor za novo zaduženje. Tekuće zaduženje je uspješno realizovano i povrat kredita se okončava u drugoj polovini naredne godine, tako da je sada ostavljen prostor za novi kreditni ciklus prema predviđenim zakonskim procedurama. Namjera je da se na ovakav način nastavi realizacija toplifikacije grane 9 i dijela Tepeta. Osim toga to bi uključivalo i izmještanje toplovođa kod sjedišta Elektrodistribucije.

Preostale budžetske stavke su zadržane na nivou koji je definisan u okviru Nacrta.

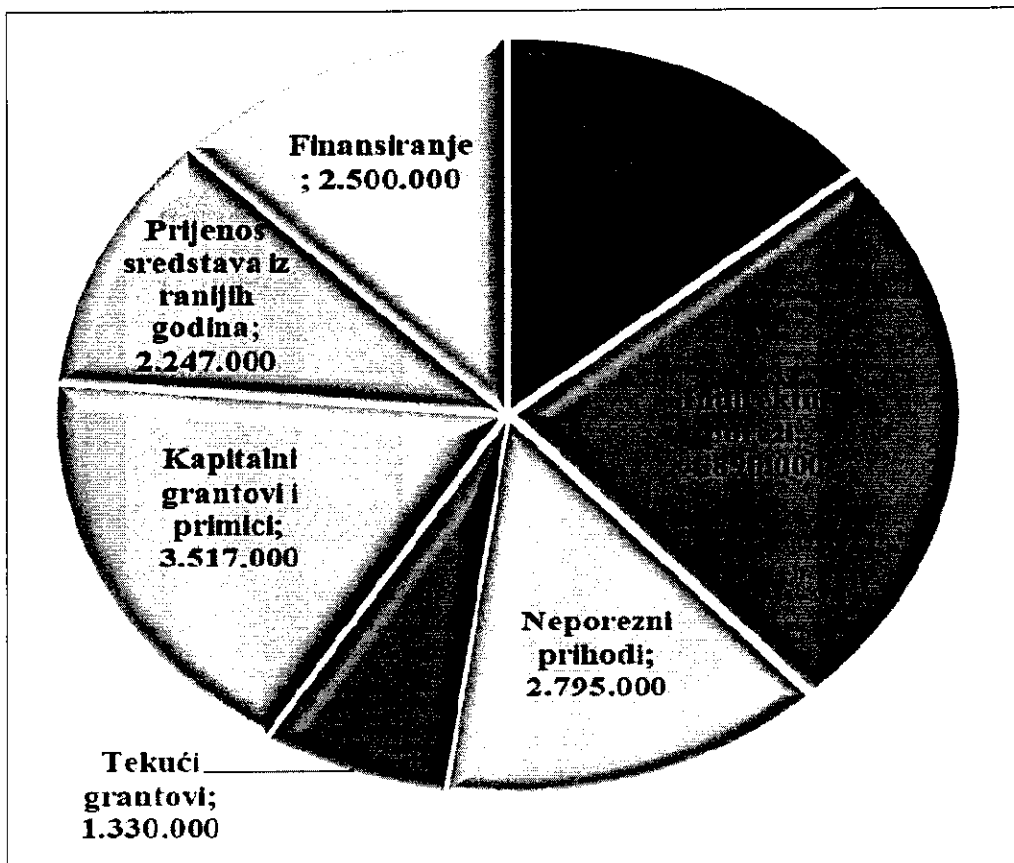
Može se reći da su sve izmjene u budžetu u odnosu na Nacrt načinjene na bazi zahtjeva općinskih službi i drugih učesnika javne rasprave. Međutim, svi izneseni prijedlozi i zahtjevi, koji su u cijelosti razmotreni i sagledani, nisu se mogli uključiti direktno u budžet.

Ipak, dio prijedloga koji nije uključen direktno u budžet može se realizovati tokom naredne budžetske godine kroz druge općinske odluke (Plan kapitalnih investicija i slično), kao i mobilisanjem sredstava izvan općinskog budžeta kandidovanjem projekata višim nivoima vlasti, EU fondovima i međunarodnim organizacijama. Shodno tome i Lista kapitalnih investicija ne sadrži samo sredstva budžeta Općine nego i drugih izvora.

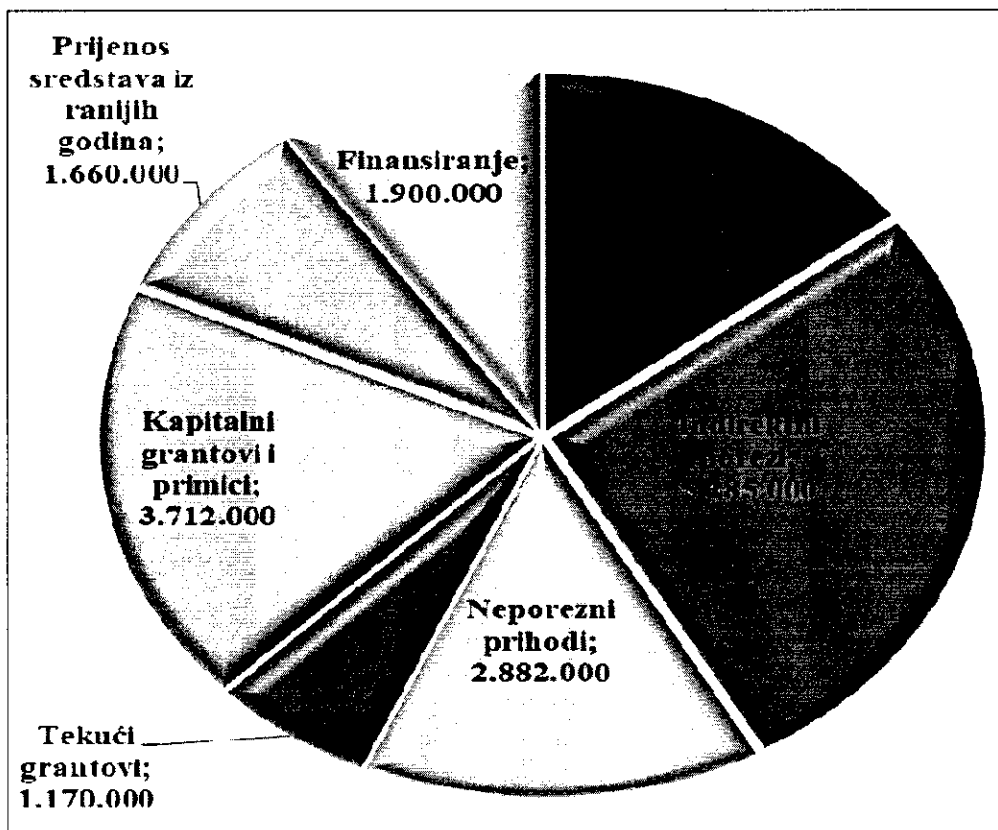
Nakon izvršenih izmjena u odnosu na Nacrt, struktura prihoda, primitaka i finansiranja za 2019. godinu je značajno izmijenjena. Ova struktura, uporedno sa 2018. godinom, je iskazana u narednom tabelarnom i grafičkom prikazu:

REDNI BROJ	VRSTA PRIHODA / PRIMITKA	2018. GODINA		2019. GODINA	
		Iznos	Procent	Iznos	Procent
1	2	3	4	5	6
1	Direktni porezi	2.796.000	13,93%	2.866.000	14,72%
2	Indirektni porezi	4.890.000	24,36%	5.285.000	27,14%
3	Neporezni prihodi	2.795.000	13,92%	2.882.000	14,80%
4	Tekući grantovi	1.330.000	6,63%	1.170.000	6,01%
5	Kapitalni grantovi i primici	3.517.000	17,52%	3.712.000	19,06%
6	Prijenos sredstava iz ranijih godina	2.247.000	11,19%	1.660.000	8,52%
7	Finansiranje	2.500.000	12,45%	1.900.000	9,76%
SVEGA PRIHODI I PRIMICI		17.810.000	20.075.000	100,00%	19.475.000

Tabela 1. Struktura prihoda, rashoda i izdataka budžeta za 2018. i 2019. godine.

Grafikon 1. Struktura prihoda, primitaka i finansiranja budžeta za 2018. godinu.

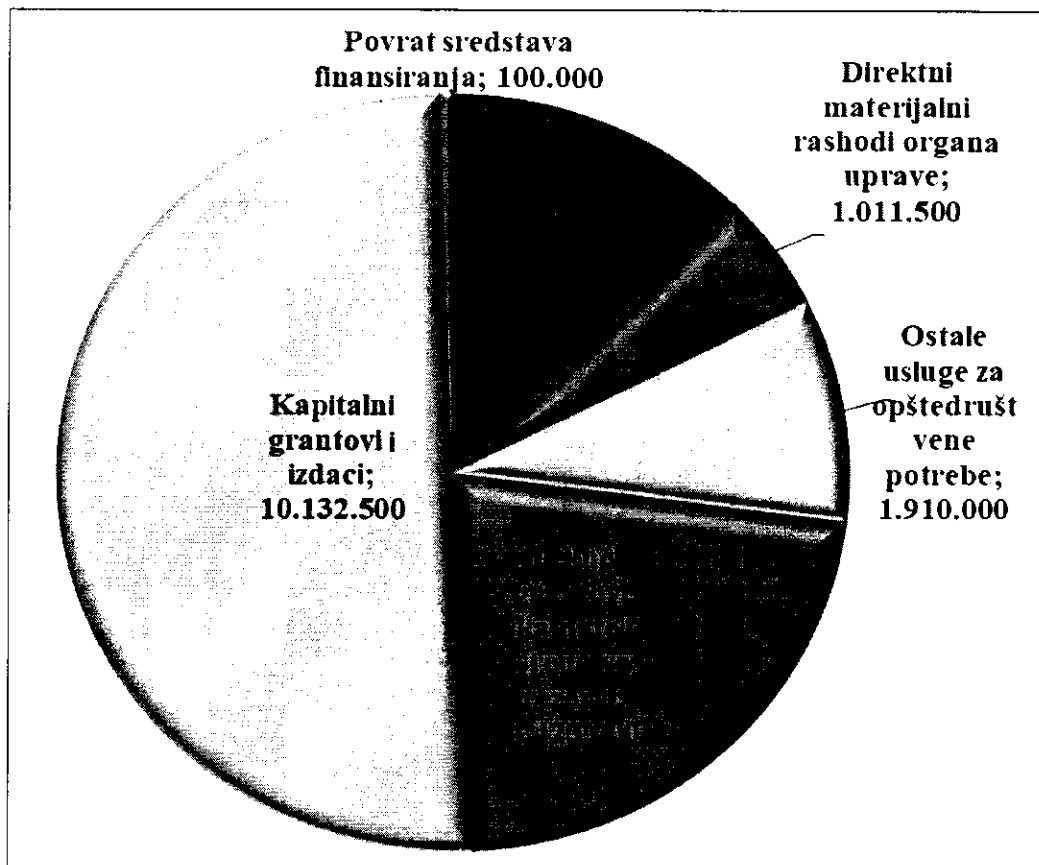

Grafikon 2. Struktura prihoda, primitaka i finansiranja budžeta za 2019. godinu.

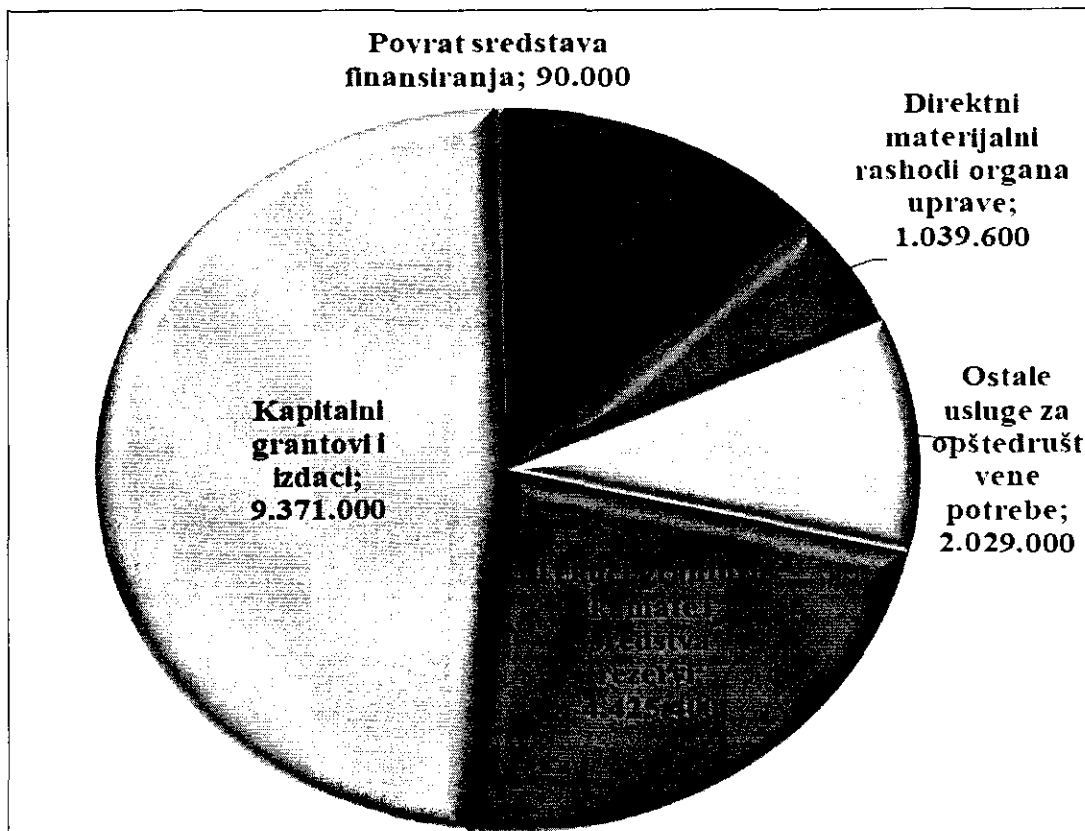
Struktura rashoda, izdataka i povrata sredstava finansiranja za 2018. i 2019. godinu je iskazana u slijedećem tabelarnom i grafičkom prikazu:

REDNI BROJ	VRSTA RASHODA / IZDATKA	2018. GODINA		2019. GODINA	
		Iznos	Procent	Iznos	Procent
1	2	3	4	5	6
1	Sredstva za bruto plaće i naknade	2.498.000	12,44%	2.520.000	12,94%
2.a	Direktni materijalni rashodi organa uprave	1.011.500	5,04%	1.039.600	5,34%
2.b	Ostale usluge za opštredruštvene potrebe	1.910.000	9,51%	2.029.000	10,42%
3	Tekući grantovi, kamate i sredstva rezervi	4.423.000	22,03%	4.425.400	22,72%
4	Kapitalni grantovi i izdaci	10.132.500	50,47%	9.371.000	48,12%
5	Povrat sredstava finansiranja	100.000	0,50%	90.000	0,46%
UKUPNO		20.075.000	100,00%	19.475.000	100,00%

Tabela 2. Struktura rashoda, izdataka i povrata finansiranja budžeta za 2018. i 2019. godine.

Grafikon 3. Struktura rashoda, izdataka i povrata finansiranja budžeta za 2018. godinu.

Grafikon 4. Struktura rashoda, izdataka i povrata finansiranja budžeta za 2019. godinu.

Pored gore navedenog potrebno je istaći da Posebni dio budžeta čini budžet iskazan po budžetskim korisnicima definisanim u okviru Registra budžetskih korisnika Općine Tešanj.

OBRAĐIVAČ
Služba za finansije, privredu, komunalne
i inspeksijske poslove
Hojkurić Hamzaliya, dipl.oec.

Hojkurić Hamzaliya

PREDLAGAČ
OPĆINSKI NAČELNIK

Mr.sci.Huskić Suad

Mr.sci.Huskić Suad

Broj: 02-02-1-2673/18
Datum:20.12.2018. godine